

Navodilo za varno delo pri čiščenju laboratorijev

1 Območje in namen uporabe

Navodilo velja v vseh laboratorijih UL FKKT na Večni poti 113.

Navodilo velja za:

- **osebje laboratorija:** to so osebe, ki delajo v laboratoriju (zaposleni in študentje), vodja laboratorija in skrbnik laboratorija,
- **čistilke** – to so osebe, ki so na fakulteti razporejene na delovno mesto »čistilka«.

2 Organizacija dela

- 1 Osebje laboratorija skrbi za:
 - čiščenje laboratorijskega pohištva, opreme in napeljav in
 - odstranjevanje nevarnih odpadkov.
- 2 Čistilke v laboratorijih skrbijo za:
 - čiščenje talnih in stenskih površin in
 - praznjenje košev za pisarniške odpadke.

3 Nevarnosti za človeka in okolje

- 1 Nevarnost zdrsa na spolzkih tleh.
- 2 Nevarnost stika s kemikalijami (vdihavanje hlapov, brizg, politje ipd.).
- 3 Nevarnost vreza z ostrimi predmeti (razbita steklovina, injekcijske igle).
- 4 Nevarnost padca z lestve pri čiščenju.

4 Zaščitni ukrepi in pravila obnašanja

- 1 Pri čiščenju je treba upoštevati določila Laboratorijskega reda UL FKKT.
- 2 Dovoljeno je uporabljati samo dvokrako stopničasto lestev z varovanjem razpona.
- 3 Čistilke pomagajo osebju pri čiščenju laboratorija na osnovi dogovora s skrbnikom laboratorija. Delovne površine morajo biti pred čiščenjem prazne (odstranjene kemikalije, aparature, pribor, steklovina idr.).
- 4 Dodatna navodila in ukrepe za čiščenje, ki se nanašajo na specifičnosti laboratorija (rentgenski laboratorij, delo z biološkimi dejavniki tveganja idr.) določi vodja laboratorija.
- 5 Koš se mora prazniti tako, da se odpadki pretresejo, poseganje z roko med odpadke ni dovoljeno.
- 6 Za odstranjevanje nevarnih odpadkov skrbi osebje laboratorija.
- 7 Zaščitni ukrepi in pravila obnašanja, ki dodatno veljajo za čistilke:
 - a) V prostor ni dovoljeno vstopiti, če so vidni znaki nasilnega vstopa (vloma) ali je aktiviran alarm za tehnični plin.
 - b) Če opazi razlitje vode ali kemikalije, zazna vonj po kemikalijah ali nenavaden hrup, mora prostor takoj zapustiti.
 - c) Čiščenje se izvaja po Načrtu čiščenja Barjans d. o. o., ki velja za laboratorij.
 - d) Dovoljena je uporaba le tistih čistil, ki so navedena v načrtu čiščenja, oziroma čistil, ki jih izda vodja Službe za vzdrževanje prostorov in druge storitve, g. Mirko Belak. Čistila se uporabljajo na način, ki je naveden v načrtu čiščenja in po navodilih na embalaži.
 - e) Pred začetkom mokrega čiščenja talnih površin je treba postaviti opozorilne table za nevarnost zdrsa na mokrih tleh.
 - f) Prepovedano je premikanje ali poseganje v laboratorijsko opremo.
 - g) Po končanem delu je treba prostor zapreti in zakleniti.
- 8 Zaščitni ukrepi in pravila obnašanja, ki dodatno veljajo za osebje laboratorija:
 - a) Dolžnost osebja laboratorija je, da skrbi za:
 - dnevno čiščenje delovnih površin (pulti, umivalna korita, mize in digestoriji) in steklovine,
 - takojšnje čiščenje v primeru razlitja, raztrosa, razbitja, prevrnitve opreme za delo ipd.,
 - dnevno zbiranje in odstranjevanje nevarnih odpadkov.

- b) Skrbnik laboratorija poskrbi, da so v laboratoriju:
- na voljo oprema za čiščenje (čistila, krpe idr.) ter milo in brisače pri umivalnem koritu,
 - nameščene ustrezne posode za nevarne odpadke,
 - izvedena čiščenja laboratorijskega pohištva in opreme (digestoriji, hladilniki, zamrzovalniki, omare, predalniki) po potrebi oziroma po dogovoru z vodjem laboratorija.
- c) Vodja laboratorija poskrbi, da se najmanj na vsakih 6 mesecev izvede generalno čiščenje laboratorija, ki zajema čiščenje vsega laboratorijskega pohištva, omar, digestorijev, hladilnikov/zamrzovalnikov. V sklopu generalnega čiščenja je treba pregledati stanje kemikalij (embalaža, rok uporabe) in opreme.
- d) Čiščenje laboratorijskega pohištva, opreme in aparatur je treba izvesti po navodilih proizvajalca.
- e) Onesnaženo steklovino je treba sproti očistiti, osušiti in pospraviti na za to določeno mesto.
- f) Če se za čiščenje uporabljajo kemikalije, je obvezna uporaba ustrezne osebne varovalne opreme, ki je navedena v varnostnem listu kemikalije.

5 Obnašanje ob motnjah

V primeru kakršnega koli neobičajnega stanja v laboratoriju, kot so: alarm za tehnični plin, razlitje kemikalije ali vode, vonj po kemikalijah, nenavaden šum zaradi delovanja aparatur in napeljave, mora čistilka takoj zapustiti laboratorij in o tem takoj obvestiti osebje katedre oziroma recepcijo na int. tel. št. **8000**.

6 Izreden dogodek

1 Vsak izredni dogodek (nezgoda, razlitje, požar, vlom) je treba takoj javiti recepciji na int. tel. št. **8000** in ga prijaviti službi za varstvo pri delu.

2 V primeru slabosti, vrtoglavice, slabega počutja je treba prostor takoj zapustiti in oditi na svež zrak.

3 Če pride do stika kemikalije s kožo ali očmi, je treba takoj spirati z vodo min. 15 minut. Pipa za izpiranje oči je nameščena ob vsakem umivalnem koritu. Prhe za telo so na izhodih iz študentskih laboratorijev in na izhodih iz lamel na centralni hodnik.

4 Omarice za prvo pomoč so v študentskih laboratorijih, čajnih kuhinjah in v recepciji.

5 Gasilniki in hidranti za gašenje začetnega požara so v označenih omarah na hodniku. Lokacija je razvidna iz načrta evakuacije.

7 Vzdrževanje, odstranjevanje

Vsako nepravilno delovanje sistemov in naprav je treba javiti vodji službe UL FKKT in UL FRI za upravljanje skupnih prostorov in naprav g. Romanu Sajovcu (031/243-705), v nujnih primerih pa javiti recepciji na int. tel. št. **8000**.

Odstranjevanje večje opreme se opravi po dogovoru z vodjem službe za vzdrževanje prostorov in druge storitve g. Mirkom Belakom (040/636-915).

8 Posledice neupoštevanja

Kršenje ali neupoštevanje tega navodila za varno delo pomeni hujšo kršitev delovne dolžnosti.

Navodilo velja od 1. 11. 2024 dalje.

Veljavnost: 3 leta oz. ob vsaki spremembi.

Za revizijo je zadolžena služba za varstvo pri delu.

Datum: 23. 10. 2024

130-1/2024-12

Ime in priimek odgovorna osebe:

Prof. dr. Andreja Žgajnar Gotvajn, dekanja